

Přílohy

- I. Vymezení obsahu nácviku sociálních dovedností organizací NAUTIS
- II. Vzor informovaného souhlasu
- III. Škála pro určení míry pocitu osamělosti a sociálního uspokojení
- IV. Children's Loneliness and Social Dissatisfaction Scale
- V. Otázky polostrukturovaného rozhovoru pro skupinové a individuální setkání
- VI. Distribuce dotazníkových odpovědí účastníků výzkumné skupiny s PAS a kontrolní skupiny

Příloha I.

Vymezení obsahu nácviku sociálních dovedností dle organizace NAUTIS

Cílová skupina: děti/žáci s PAS Pro umožnění integrace žáků s PAS do běžných tříd je nezbytné zajistit rozvoj jejich dovedností.

Do projektu jsou zařazeny individuální a skupinové nácviky, které pomohou dětem a žákům ke zvládnutí běžných situací.

A. Individuální nácviky

Individuální nácviky jsou zaměřeny na činnosti běžného dne. Mezi nejčastější patří používání MHD k cestě do školy a bezpečnost při pohybu po městě, nákup jídla v rychlých občerstveních, drobné nákupy (např. papírnictví, potraviny), nácviky her, orientace v prostoru, nácvik telefonování, nácvik chování v krizových situacích (např. ztracení se) apod.

B. Skupinové nácviky sociálních dovedností

Skupinové nácviky jsou určeny především žákům s Aspergerovým syndromem ve věku od 7 let. Skupiny jsou tvořeny vždy 3 až 6 žáky podobného věku a konají se dvakrát týdně po dobu 60 minut. Celý blok trvá celkem šest týdnů. Náplň je upravována dle požadavků a věku. Nejčastěji se nácviky týkají komunikace se spolužáky, seznamování se, nácviku komunikace s učiteli a rodiči, rozpoznávání emocí druhých lidí, orientace v neverbální komunikaci.

Zdroj: *Národní ústav pro autismus*, 2011 [online]. [cit.16.12.2018] Dostupné z:
<http://www.praha.apla.cz/individualni-a-skupinove-nacviky-socialnich-dovednosti.html>

Příloha II.

Vzor informovaného souhlasu

Univerzita Karlova
Ústav informačních studií a knihovnictví
Obor: Studia nových médií
U Kříže 661/8, 158 00 Praha 5-Jinonice

Informovaný souhlas

V souladu se Všeobecnou deklarací lidských práv, zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, Vás žádám o souhlas na pořízení audionahrávek v rámci výzkumu diplomové práce věnované vlivu užívání online sociálních sítí na sociální dovednosti dospívajících s poruchou autistického spektra ve srovnání se skupinou dospívajících s typickým vývojem.

Výzkum má dvě části: v první části účastníci vyplní krátký dotazník a v druhé části proběhne polostrukturovaný rozhovor na dané téma, který bude nahráván. Kompletní nahrávky a přepisy rozhovorů jsou určeny pouze pro účely práce a budou k nahlédnutí pouze na vyžádání vedoucímu nebo oponentovi diplomové práce. Veškeré údaje budou anonymizovány a jména účastníků budou změněna.

Děkuji Vám za spolupráci na výzkumu a v případě dotazů se na mne neváhejte obrátit.

Jméno a příjmení řešitelky: Lucie Trojanová

Podpis:

Kontakt: xxxxxxxx

Email: luci.trojanova@gmail.com

Prohlašuji a svým níže uvedeným vlastnoručním podpisem potvrzuji, že dobrovolně souhlasím s publikací dat ve výše uvedeném projektu, a že jsem měl možnost si řádně a v dostatečném čase zvážit všechny relevantní informace o výzkumu, zeptat se na vše podstatné týkající se mé účasti ve výzkumu a že jsem dostal jasné a srozumitelné odpovědi na své dotazy. Byl jsem poučen o právu odmítnout účast ve výzkumu nebo svůj souhlas kdykoli odvolat bez represí.

Datum:

Podpis:

Verze informovaného souhlasu rodiče obsahovala navíc tuto část:

Prohlašuji a svým níže uvedeným vlastnoručním podpisem potvrzuji, že můj syn....., narozen byl nahráván na audiozáznam v průběhu polostrukturovaného rozhovoru pro účely vypracování diplomové práce na FF UK.

Příloha III.

Škála pro určení míry pocitu osamělosti a sociálního uspokojení

1. Snadno si nacházím nové kamarády ve škole.
2. Rád si čtu.
3. Nemám si s kým popovídat.
4. Umím spolupracovat s ostatními.
5. Hodně koukám na televizi.
6. Dělá mi potíže najít si přátele.
7. Rád chodím do školy.
8. Mám hodně přátel.
9. Cítím se osamělý.
10. Když potřebuji, mám na blízku kamaráda.
11. Hodně sportuji.
12. Je těžké přesvědčit ostatní, aby mě měli rádi.
13. Mám rád vědu.
14. Nemám s kým trávit volný čas.
15. Mám rád hudbu.
16. Rád trávím čas s ostatními.
17. Cítím se vyloučeně.
18. Nemám za kým jít, když potřebuji pomoc.
19. Rád kreslím nebo maluji.
20. Moc nevycházím s ostatními.
21. Jsem osamělý.
22. Ostatní ve třídě mě mají rádi.
23. Rád hraju deskové hry.
24. Nemám žádné kamarády.

Škála:

1 = s tímto tvrzením **rozhodně nesouhlasím**

2 = s tímto tvrzením **nesouhlasím**

3 = **Nevím**

4 = s tímto tvrzením **souhlasím**

5 = s tímto tvrzením **rozhodně souhlasím**

Příloha IV.

Children's Loneliness and Social Dissatisfaction Scale

1. It's easy for me to make new friends at school.
2. I like to read.
3. I have nobody to talk to.
4. I'm good at working with other children.
5. I watch TV a lot.
6. It's hard for me to make friends.
7. I like school.
8. I have lots of friends.
9. I feel alone.
10. I can find a friend when I need one.
11. I play sports a lot.
12. It's hard to get other kids to like me.
13. I like science.
14. I don't have anyone to play with.
15. I like music.
16. I like to get along with other kids.
17. I feel left out of things.
18. There's nobody I can go to when I need help.
19. I like to paint and draw.
20. I don't get along with other children.
21. I'm lonely.
22. I am well-liked by the kids in my class.
23. I like playing board games a lot.
24. I don't have any friends.

Scale:

- 1= Always True
- 2= True most of the Time
- 3= Sometimes True
- 4 = Hardly Ever True
- 5= Not True at all

Příloha V.

Otázky polostrukturovaného rozhovoru pro skupinové a individuální setkání

Když jsi mezi novými lidmi, uděláš první krok k seznámení?

Ano: Co tě na ostatních zajímá?

Ne: Hledáš si i nové kamarády na internetu?

Bavíš se se spolužáky ve třídě?

Odpověď ano: Jsou někteří z nich kamarádi?

Jak jste spolu v kontaktu?

Chodíš na internet?

Odpověď ano: Přes jaké zařízení se nejčastěji připojuješ?

Kolik času denně trávíš na internetu?

Znáš nějaké sociální sítě?

Odpověď ano: Máš na některé svůj profil?

Odpověď ne: Co si pod tím pojmem představuješ?

Máš tam přátele/sledující? Kolik asi?

Máš v přátelích i spolužáky?

Odpověď ano: Povídáte si o škole?

:Navštěvuješ jejich profily? Co tě u nich nejvíce zajímá?

Sdílíš rád s ostatními co tě baví?

Odpověď ano: Setkáváš se někdy s kritikou?

Odpověď ne: Co tě na stránce nejvíce baví?

Je něco, co bys chtěl přenést z internetu (sociálních sítí) do reálného světa?

Varianta otázky: Jaké jsou podle tebe výhody v trávení času s ostatními na internetu?

Je něco co bys naopak nechtěl?

Varianta otázky: Jsou i nějaké nevýhody?

Myslíš, že se na internetu chováš jinak, než ve skutečnosti?

Kdyby internet ze dne na den vypadnul, co by se pro tebe změnilo?

Příloha VI.

Distribuce dotazníkových odpovědí účastníků výzkumné skupiny s PAS a kontrolní skupiny

V tabulce jsou obsaženy **výroky týkající se pocitů osamělosti** a **výroky týkající se sociálních interakcí a dovedností**.

Distribuce výroků ve skupině s PAS (n=11)	Rozhodně souhlasím	Souhlasím	Nevím	Nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
1. Snadno si nacházím nové kamarády ve škole.	1	3	3	4	0
2. Rád si čtu.	5	3	0	1	0
3. Nemám si s kým popovídat.	1	0	4	4	2
4. Umím spolupracovat s ostatními	3	2	3	2	1
5. Hodně koukám na televizi	2	4	3	1	1
6. Dělá mi potíže najít si přátele	1	2	5	1	2
7. Rád chodím do školy.	1	5	1	2	2
8. Mám hodně přátel.	3	2	0	4	2
9. Cítím se osamělý.	0	1	3	1	6
10. Když potřebuji, mám na blízku kamaráda.	3	4	3	0	1
11. Hodně sportuji.	2	2	2	4	1
12. Je těžké přesvědčit ostatní, aby mě měli rádi.	1	4	4	1	1
13. Mám rád vědu.	4	2	1	1	1
14. Nemám s kým trávit volný čas.	1	1	2	3	4
15. Mám rád hudbu.	7	3	1	0	0
16. Rád trávím čas s ostatními	3	1	4	2	1
17. Cítím se vyloučeně	0	2	4	1	4
18. Nemám za kým jít, když potřebuji pomoc.	0	0	2	3	6
19. Rád kreslím nebo maluji.	5	0	1	3	2
20. Moc nevycházím s ostatními.	1	4	1	2	3
21. Jsem osamělý	1	1	4	0	5
22. Ostatní (děti) ve třídě mě mají rádi.	1	2	4	3	1
23. Rád hraju deskové hry.	3	5	1	2	0
24. Nemám žádné kamarády.	1	0	2	2	6

Tabulka 1: Distribuce výroků výzkumné skupiny s PAS

Distribuce výroků v kontrolní skupině (n=15)	Rozhodně souhlasím	Souhlasím	Nevím	Nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
1. Snadno si nacházím nové kamarády ve škole.	0	5	6	2	1
2. Rád si čtu.	3	5	1	4	2
3. Nemám si s kým popovídat.	0	0	1	7	7
4. Umím spolupracovat s ostatními	4	8	2	0	1
5. Hodně koukám na televizi	1	3	5	3	3
6. Dělá mi potíže najít si přátele	1	0	3	10	1
7. Rád chodím do školy.	0	4	4	4	3
8. Mám hodně přátel.	2	5	5	3	0
9. Cítím se osamělý.	0	1	5	4	5
10. Když potřebuji, mám na blízku kamaráda.	5	9	1	0	0
11. Hodně sportuji.	4	7	2	2	0
12. Je těžké přesvědčit ostatní, aby mě měli rádi.	0	2	10	2	1
13. Mám rád vědu.	3	6	3	3	0
14. Nemám s kým trávit volný čas.	0	2	0	7	6
15. Mám rád hudbu.	12	2	1	0	0
16. Rád trávím čas s ostatními	5	7	2	1	0
17. Cítím se vyloučeně	0	2	2	4	7
18. Nemám za kým jít, když potřebuji pomoc.	0	0	1	8	6
19. Rád kreslím nebo maluji.	0	4	4	4	3
20. Moc nevycházím s ostatními.	0	0	2	11	2
21. Jsem osamělý	0	1	1	6	7
22. Ostatní (děti) ve třídě mě mají rádi.	0	7	8	0	0
23. Rád hraju deskové hry.	1	7	3	3	1
24. Nemám žádné kamarády.	0	0	0	1	14

Tabulka 6: Distribuce výroků kontrolní skupiny

Komentář k tabulkám

Z rozložení jednotlivých odpovědí na výroky týkající se osamělosti se zdá, že se účastníci s PAS stejně jako kontrolní skupina osaměle spíše necítí. Je možné, že mají kolem sebe menší okruh přátel a rodiny, kteří je podporují a rozumí jim. Jiná situace může být ve třídním kolektivu, kde nemusí dojít vždy k souhře. Z toho důvodu může být dospívající s PAS náročné získat pocit, že jsou dospívající v kolektivu oblíbení. Zejména u dvou výroků (č. 16 a 20) účastníci s PAS odpovídali nejednoznačně. Z rozhovorů lze vyvodit, že může velmi záležet na osobě, s níž má dospívající s PAS vycházet a stejně tak záleží na osobě, zda s ní tráví čas rád nebo ne. Téměř polovina účastníků s PAS se ale cítí přijímaná.

V kontrolní skupině se ukázaly jako jediné náročnější výroky týkající se oblíbenosti ze strany okolí (tj. výroky č. 12 a 22), kde se odpovědi nejvíce koncentrovaly na „Nevím“, přestože většina účastníků v pozdějším výroku uvedla, že je spolužáci mají rádi. Účastníci kontrolní skupiny častěji uváděli, že v interakcích s druhými nemají potíže. Účastníci s PAS naopak některé potíže přiznali, čímž lze vysvětlit rozdílné výsledné hodnoty obou skupin.

Za pozornost stojí výrok č. 5 „Hodně koukám na televizi“. Zdá se, že účastníci s PAS sledují televizi raději a v rozhovorech o ní mluvili častěji než kontrolní skupina. Pro ni byl možná tento výrok matoucí, jelikož není jasné, zda se do toho počítá sledování čistě televizních kanálů, nebo i vysílání na internetu.